

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն Լ ՈՒ Ի Ե Ր

ԽԱՌՆԱԿ Ծ. ԱՐԵՒԵԼԲ

Ուսուս-Ճափոնական յարաբերությունները ԱԻԵԻ ԶԳՏԵԱԼ ՎԻՃԱԿ ԿՍՏԱՆԱՆ ՕՐԸՍՏ ՕՐԷ

Ռիկա.— Սովիեթական թերթերու մէջ այս վերջին օրերու ընթացքին հշտտարակուած յօդուածները և Ռիկա եկող ճամբորդներու պատմութիւնները կը հաստատեն թէ Մոսկուան երթալով աւելի մը տազարթութիւն կը ցուցնէ Ճափոնի հետ իր ունենալիք լուրջ դժուարութեանց հաւանական ձեւերու մասին:

Նշանակելի է թէ մամուլը որ մինչև այժմ կը գոհանար մատնա նշելով ինչ որ ինքը կը յորդորէր «ճափոնական մաքրէվէլականութիւն» և սպիտակ ուսուցիչ ուսուցողական արարքները որոնք կը ծառայէին ճափոնական շահերուն համար խաղաղով գրգռող գործակալներու դերը: Եւ ամէն առիթով ճափոնի իրօսելու համար իր հաշտաւէր դիտաւորութիւններուն մասին, կը յայտարարէ թէ սովիեթներու երկրը չպիտի ձգէ որ զբաւեն իր հողը և թէ ի հարկին անիկա պիտի ընդդիմանայ յարձակողներուն կորովի դիմադրութեամբ մը:

Շատ հաւանական է որ պոլշէվիկները այս ընթացքը կը մտնեն ան ազդելու համար իրենց պատահական թշնամիներուն: Միև կողմէ սովիեթական մամուլին ընթացումով յայտնի կըլլայ թէ Մոսկուան շատ սաստիկ կերպով հետամուտ է ձեռք բերելու Մ. Նահանգներու օժանդակութիւնը և ամէն ջանք կը թափէ օգտագործելու համար այս պետութեան և ճափոնի շահերուն ծայրագոյն Արեւելքի մէջ իրարու հակառակ գտնուելու պարագան իրեն ապահովելու համար Ամերիկայի աշակերտութիւնը:

Թօքթի.— Արեւմտի գործող նախարարութեան պատկանող բարձրաստիճան պաշտօնաւոր մը յայտարարեց թերթերու թէ ճափոնի և սովիեթներու յարաբերութիւնները զբոյժող աւելի ձգտեալ հանգամանք կատանան: Թէպէտեմ ճափոն միշտ փափագել է բարեկամական յարաբերութիւններ մշակել, Ռուսիոյ հետ, սովիեթական զինուորներուն Մանչուրիոյ օսանաւազութիւն վրայ համախմբումը կարգութեան մէջ վառելի տարր մը կը ներմուծէ անվիճելիորէն որուն ճափոն չկրնար աչք զոցել: Ճափոն կը մնայ հանդարտ, իր բարի կամեցողութեան իբրև պայտջող անիկա ետ կանչեց Մանչուրիոյ հիւսիսային կողմը համախմբած իր գինուորները:

ԹԻՐՈՒՄ ԱԶԳ. ԿՈՇՏԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ՊԻՏԻ ՄՏԵՆՔ

Ժրնէվ.— Թրքական պատուիրակը իբրև թէ Ազգ. Դաշնակցութեան ընդհանուր քարտուղարին յայտարարած է թէ, Թուրքիա կը խորհի մտնել Ազգ. Դաշնակցութեան մէջ, այսինքն որ պաշտօնապէս հրաւիրուի Ազգ. Դաշնակցութեան օրկաններին մէջ կողմ կողմ:

Լաւագոյն աղբիւրներէ բնած տեղեկութեանց համաձայն, Ազգ. Դաշնակցութեան յանազակայ ժողովին ընթացքին խորհուրդի նախագահը կամ ժողովի ընտրված նախագահը յայտարարութեան մը պիտի ընէ եղբր քաղաքային յայտնելով թէ Թուրքիան յարի ազգերու միութեան, Այս ձեւակերպութեան վերջ թրքական կառավարութիւնը պիտի ներկայացնէ եղբր խնդրազէր մը իբրև անդամ ընդունուելու համար:

ՉԻՆԱՄՏԱՆ ԿԸ ՔԱԼԷ ԽԱՐՊԻՆԻ ՎՐԱՅ

Պեկին.— Չինական ստացուած վերջին լուրերն, յայտնի կ'ըլլայ թէ զօրավար Մայի հրամանատարութեան տակ գտնուող չինական ըսակեր զօրավարը կը բաշէ նախապէս վրայ: Այս ըսակերը սոյն քաղաքին 55 մղոն միայն հեռու կը գտնուի: Մանչուրիական նոր հանրապետութեան զինուորները հաւաքուելով դրկուեցան սահմանազուխը ետ մղելու համար զօր: Մայի ըսակերը:

Բուռն կերև մտկայ Զիճիքարի մէջ չինական զինուորներու եւ ճարտակալ պահակախումբի մէջ որը հարկադրուեցաւ նահանջել: Կ'ըստի թէ զօր. Մայի ըսակերը այժմ կը պաշարէ Զիճիքարը եւ թէ ինչ ապաստանող ճարտակալ պահակախումբը կը գտնուի քրիթիքական կացութեան մը մէջ:

Կը հաւատուի, միև կողմէ, թէ ճարտակալ իշխանութիւնները բաց է ի բաց կ'ամբաստանեն սովիեթները մանչուրիոյ մէջ խռովութիւններ յարուցանելու: Որ աշխատանքն համար թէ ճարտեցը կը խորհի զրաւել նախապէս ռուսական հիւ պատտարանը եւ ձեռքադրել ըրող սովիեթական հպատակները:

Ճարտակալ երկու պահակախումբը հրաման ստացան, երթալու համար Մանչուրիոյ չինական շրջանը եւ կ'ըստի թէ ճարտակալ մարտնասեր անընդհատ կը իրեն Աւուսթի գետին վրայ:

Երկու կողմէ սաստիկ ձգտում մը առաջ գայ Ճարտակ և սովիեթներու յարաբերութեան մէջ:

ԶՕՐԱՎԱՐ ՄԱՅԻ ՀԵՌԱԳՐՈՎ ԴՂԿԱՑ ԾԵՂԵՎԱԳԻՐԸ

Ժրնէվ.— Ազգ. Դաշնակցութեան լընդդ. դիւանը պիտի հրատարակէ զօր. Մայի հեռագրու զրկած տեղեկագիրը որը զօրավարի տեսակ մը խոստովանա գիրը պիտի ըլլայ:

Չօր. Մա կը պատմէ թէ Չոնի մէջ չինական զինուորներու հրամանատարութիւնը կատարած միջոցին, ճարտակալ գործակալներ եւ նաեւ Ճարտակի ծառայութեան մէջ գտնուող չինական գործակալներ հրաւիրած էին զինքը դադարեցնելու համար տեսակ մը ինքնադրութիւնը հաւատարմ տալով իրեն թէ ճարտակալ զինուորները ամբողջապէս ետ պիտի քաշէին եւ թէ մանչուրիական նոր կառավարութիւնը պիտի ըլլար բացարձակապէս անկախ:

Չօր. Մա տեսաւ թէ Ճարտակը ետ չքաշուեցան եւ թէ անոր մանչուրիական կառավարութեան գլուխը դրին Բու Սին գոր առեւանգած Լին Թիէն—Ձիւնէ, եւ զոր ըսելու ուժով տարին Մանչուրիա:

Տեղեկագիրը կ'աւելցնէ թէ կայսրը որ չէր փափաքէր դաւաճանել իր հայրենիքին ըսակերը փորձեց անձնասպան ըլլալ Թոյն խմելով իր ճամբորդութեան մէջը: Բայց ճարտակալ անձնասպան զինուորները արգելեցին զինքը:

Չօր. Մա նշանակուած էր Գաղտնական խորհուրդի անդամ, յետոյ կառավարիչ յետոյ պատերազմական նախարար, առանց հարգուելու իրմէ: Վնիկա կարելիութիւն ընծայեց ինձ, կը յարէ նա, հասկնալու համար ճարտակալ անքննադատութեանց ճշմարիտ նկարագիրը:»

Չօր. Մա իր տեղեկագրին մէջ կը պատմէ, որ աւուր, իր ընկերութիւնը Մուրաշի ի մէջ ուր 85 ճարտեցիներ զինքը հարկադրեցին Բուէնի ընդառաջ երթալ եւ ուր իրենք իսկ կառավարեցին հանրապետութեան հաստատման արարողութիւնները:

Միշտ զօր. Մայի տեղեկագրին համաձայն, Մանչուրիա ընկող ճարտակալ զինուոր մանչուրիական քաղաքացիներ դարձած են փաստօրէն եւ չողեր զրաւած են պաշտօնապէս ի նպատակ զաղթականներուն:

Ճարտեցիք իրենց ափսոս մէջ առած են նաեւ հանրային կրթութեան գործը, մամուլը և կատարած են զիշերային խուզարկութիւններ ձեռքադրելով կամ ըսպանելով քաղաքացի անձեր և ստիպելով ընտանիքները որ գաղտնիք պահեն այս ծայրայեղութեանց չուրջ:

Պ. ՄԱՄՏՈՆԿԱ ՑՐԱՆԱՍ ԵԿԱՐ

Պուրժէ.— Պ. Մամտոնկա օգնական լոնտոնէն հոս ժամանեց Անիկա պիտի խորհրդակցի Պ. Թարաթիէի հետ: Բարիկ.— Պ. Թարաթիէ խորհրդակցեցաւ Պ. Էնի (Ամերիկեան ղեկավար) հետ:

ՑՐԱՆԱՍ ԹԵԱԳՐՈՒՄ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ՝ 2. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Նախագահութեամբ՝ ԿԱՅ. ՓՈՒ. ԿԱՐՕԵԱՆ ՍՐԲԱՋԱՆԻ Մասնակցութեամբ՝ Հայ քաղաքական կուսակցութեանց եւ յարանուանութեանց:

ԱՆԱՊԱՏԸ ԿՐԱԿԻ . ՄԵՋ

ՄԷՎԱԼԵ ԵՒ ՀԱՏԻՏԻՅՆ ԱՇԽԵՐՔՆԵՐՈՒ ԿՈՒՒՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՒՆ

Անպատի մէջ. Մեվալի եւ Հաթիճե աշխատողները միջե կը տարնակուին կուսակցի կուրսեր: Նոյն իսկ կարգ մը ուրիշ աշխատողներ ստիպուած միջամտած են անոնց կուրսերուն:

Անպատի կրակի մէջ է եւ մեռելներու ու վիրաւորներու քիւր կը հասուի հարիւրաւոր: Համայն ժողովուրդը չափազանց յուզուած այս դեպքերու առթիւ եւ նախաստիպով այդ կուրսերու եւ բեմամբեանց պատճառով սեփականացնուած ու ղեկավարութիւնները, ամբողջապէս կը դրկուեցան: Առջի գիտեր Միւսիսիսեան եւ մամուլին, խնդրելով զարգեցուցուց այդ բեմամբեանց:

ՎԱՃԱՌՎԱԿԱՆԵՐՈՒ ՌԵՇԱՎՈՐՈՒԹԵԱՆ ՇԱՔԱՐ ԵՒ ԼՈՒՑԿԻ ՄԻ ՂՐԿԷՔ ՊՐՍՏԱԿԱՆԱՐԸ

Պարսկաստանի կառավարութիւնը պատճառագրով մը սեղեկացուցած է Բ. Գոմիսիոնիքան քէ՛ յիս այսու հովանաւորեալ երկիրներու մէջ զգնուող վաճառականներ ուղղակի կամ քրտնագիրքի ձեւով օտար եւ յուզիչ չի դրկնէ պատկաստելու: Որովհետեւ պարսիկ կառավարութիւնը այդ երկու պարսկներու մեծ օտարներ յանձնած է պարսկական դրամատան: Եթէ այս բուկանքն սկսեալ, ուրիշ վաճառական պարսկաստան դրկի այդ պարսկներէն, անվիշապէս պիտի գրաւուի կառավարութեան կողմէ:

ԻՊՐԱՀԻՄ ՀԱՆԱՆՈՒ ՏՂԱՆ ՊԵՐՈՒԹ ԲԵՐՈՒՄ

ՏՂՈՒՆ ՎԷՃԱԿ ԶՈՒՍԱՎՈՐԻՑ Գրած էր իմ որ, Հայկի մէջ, Սուլայի պէ Գրեկի բնիկներու քիւր միջոցին ժողովուրդը յարձակման ենթարկուած էր, Իպրահիմ Հանաթի օրմ Թարի, Սուլայի պէի դէմ նախաստիպով յարմար մը գործածելու համար:

Հակառակ ձեռք առնուած գաւառներուն, օրմը առողջութիւնը Հայկի մէջ յաւ ընթաց մը չէ ունեցած, որով պատճառաւ այ ծնողը զինք բերած են Պէրսիա եւ հոս հիւանդանոց դրած: Յոյս յայտնած են բժշկները որ մօտ օրեկ կաւարիպապէս դարձանուի ան եւ ուրիշ հիւսի թողու իր վրայ:

ՄԵՏԱՔՈՒ ԳՈՐԾԱՆԱՆ ՄԸ ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

200,000 ՈՍԿԻ ՎՆԱՍ Ասեցն մը իվեր Գրաքա գիւղին մէջ հաստատուած սեփական գործարար զարգեցուցած էր ի վճարուները ու գործունէութիւնը: Այս գործառն կեդրոնը կը գտնուի Լիւնի մէջ, Ֆրանսա: Տեքստէն Մասան Քիւրան եւ ուղիք, Գործառն են իր կալուածներուն զինք 200,000 ոսկի կը զեմահառուի:

Մեծնութեան պատճառը եղած է Օսթրիի սեփականութիւններ, որու հետեւ Եւրոպայի Մասան Քիւրան եւ Ուղիք անտաքին ճիւղական կորուստներ ունեցած են:

Քրաքաի մեծաքի գործառն փակուումը ու սեփականութիւնը մեծ վնաս պատճառած է Լիբանանը, 200,000 ոսկի արժող այդ կալուածներն ու գործարարը այսօր հազիւ 40,000 ոսկի կարծեն:

ՕՒԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՊԵՐՈՒԹԻՒՄ

ՓՈՓՈՐԿ ԵՒ ԱՆՁՐԵՒ

Վերջին մէկ օտարուած ընթացքին Պէրսի կիման գտնուած փոփոխութիւններ կրց: Ուր օր առաջ, սափութիւնը առուցներ 14 եւ կէս օտար 17-18 ասեփան էր: Վերջը իսկուր փոփոխեցան եւ առուցներ 15 իսկ ցերեկներ 20—25 թարձարացաւ: Երկու օր առաջ այլակարծ փոփոխութիւնը կարծեալ, օտար կիմներ կոտորեց եւ ազուով մը բարձրացուց քաղաքի մէջ առուց կանուխարց մը ծառեր որով քաղաքները բեռնաւորուած էին, վնասուեցան: Մոյր լայն կոծ վիճակ մը ստացաւ, նաւակներ իրար բախեցան եւ ձովագրեայ բաղնիքներէն ուսմի ֆուկացան: Առջի գիտեր Միւսիսիսեան պիտի անձեր եկաւ:

ՍՈՒՊԵՐ ՊԵՋ ՊԵՐԷՔԷՔ ԱՆՏԻՓԻՒՄ

Սուլայի պէ Պրեկի, Հայկի երեսփոխան եւ Սիւրիական կառավարութեան նախկին պէս, այցելած է Անթիպ քաղաք, ուր, հակառակ անոր որ այցելութիւնը եղած է անակնկալ, մեծ է սեղ ընդունելութիւնները եղած են:

ԻՆՂՊԷՍ ԿԸ ՄՏՏԻՆ ԱՆՄԱՐԸ

Առջի օր Պէրսի հասան վեց շիխուսայալ սկաւուներ, որով իրենց հայրենիքն ամբողջապէս կը գտնուէ Միւսիսիս, անկէ Զուլիցերիա, Ժրնէ, Լիւն, Մարսիլիա եւ անկէ այ նաւ ենթակա անցած են Լիւնըրիա, ուրիշ անպատեհ ֆալկով Պուրուզ, Քիլիքի եւ Լիպիա անպատեհ եւ Նիպոսու եղած են: Այսօր, սանդղիային, դարձեալ անպատեհ քաղաք հասած են Սուսադիւ, Հայֆա եւ Քիլիք:

Երկ անոնք մեկնեցան Շորա, Պալայի, Կամակուս եւ Հայկի, ուրիշ պիտի անցնին Թիւրքիա, Պուլկարիա, Կուսիսիս եւ վերջ իրենց հայրենիքը: 37 օրուան մէջ պիտի յաջնան այս օրացարկը:

ՆՈՐ ՎԻՃԻՒՄ ՄԸ ԵՒՍ ԲԻՇԿԸ ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Սուլայի վրայ մէջ կին մը պարեկ կերպով յի կը մնայ մը կը դիւմ բժիշկը մը վիժուած ունենալու համար: Բժիշկը որուն անունը գաղտնի կը պահուի, կարեւոր գումարի մը փոխարէն կը կասար կեդ կեդ իր, սակայն կինը վրայ կուսայ կեանք:

Սեփականութիւնը կ'իմանայ եւ ընդունեցան իր անունով: Երեսու կը հրատարակուի ամէն բան, սակայն բժիշկը արդէն հեռու կ'ուսուցուցած էր:

ԻՆՂՊԷՍ ՊԵՋ ՍՂԻՆ ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՆԷՐԻ ՄԷԿ ՆՈՐ ՈՐՈՇՄԱԳԻՐԸ

Երկ Բարձր, Գոմիսի Կ. Բոնաո քաղաքացի եւ հետեւին արժուանագիրք: Արգիլուած է հեռուները բոլոր սեսակի իւրերուն ու անոր պատճառութեան գործառնող ճիւղերուն: Նմանապէս այլ պարսկներու որպէս քան իմօսը ամբողջապէս կ'արգիլուի կամ անպատեհ քաղաքներէն կ'արգիլուի:

Մեկ կը վերջ ոչ մէկ ձեռքով անոնք մուտք պիտի չարտօնուի: Իր հրատարակութեան երկու օր վերջ գործարարութեան կը դուրի այս որոնմագիրք:

ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՃԱՄԱՆԱԿԸ ԴԵՆ ԱՆՈՐՈՇ ՆՈՐ ԹԵԿՆԱԿՈՒՄ ՄԸ ԵՒՍ ՊՐԱ. ՏԷՊՊԱՍ ԿԸ ՊԱՐՊԷ ԻՐ ԱՊԱՐԱՆՔԸ

Համրայեթութեան նախագահի ընտրութեան ճիշդ ժամանակն ու ընտրելիք ցարդ կը մնայ գաղտնի: Բարձր Գոմիսիոնիքան Լիբանանի պատերազմ պր. Բրիլի, Բաքի մը օրէ իվեր իր ղեկները փակած ոչ ոք չէր ընդունէ իր ֆոլ: Կը կարծուէ որ ան չէր ուզեր յօսիլ ընտրութեան օտար եւ կը զգուսանար պատասխանելի այդ առթիւ իրեն ուղղուելիք հարցումները:

Նմանապէս Շէյխ Մուհամմա Զիւր, ընդունելութեան առթիւ իրեն ուղղուած հարցումներուն որո՞ւ պատասխաններ չէ ուզած այլ Բաքի մը օրէ իվեր: Նկատուած է որ երեսփոխանական ժողովը նախագահը, որուն ընտրութեան հակառակութիւնները այնքան օտար էին անցած օտար, յաւ քաղաքացիներին յուցի եւ առաջուան չափ խանդավառ չէ: Ընտրելու կամ ճոյն իսկ քէ՛ Շէյխ Մուհամմա Զիւր, Բարձր Գոմիսիոնիքան անպատեհ վերջ, անկէ յուսահատ դարձած է եւ կը մտած վերջին իր քեկնաձեռնութիւնը: Ընդունելութեան սակայն, կրուարի քէ Շէյխ Մուհամմա Զիւրի քեկնաձեռնութեան կողմնակիցները սկսած են օտարային Բարձր Գոմիսիոնիքան այնպէս կը մնայ իր որոնման վրայ:

Քուրանի երեսփոխան Շէյխ Եւսուսի Խաղիկ այս օտարուած ընթացքին իր մը անգամներ սեփականութիւններուն Մուհամմա Զիւրի հետ: Այս սեսակներով վերջ քի քուրներ եղան, որոնց համաձայն, իբր քէ, Շէյխ Խաղիկ կ'աւաքէր Բարձր Գոմիսիոնիքան եւ Շէյխ Մ. Զիւրի միջե համաձայնութիւն մը գոյացնելու, նախագահական քեկնաձեռն մը մտնելու: Ուրիշները այլ քի քէ՛ Շէյխ Խաղիկ իր քեկնաձեռնութիւնը դրած է նախագահութեան:

Երկ Գոմի Խաղիկ մէջ ճոյն սկսաւ արեւալար իւրերուն մը: 30է անկէ երեսփոխաններ ճիւղային են սեսակներութիւններ կուսակցի Շէյխ Զիւրի եւ մարտի հետ: Որո՞ւ կերպով կը սեսուի որ ցարդ ուրիշ քեկնաձեռն օտար հաստատուի մը կ'ապուստ չէ. երկուսն պիտի յայտարարուի կուցան եւ ճոյնը կը կարգաւորուի: Մէկ բան որո՞ւ կը սեսուի որ՝ ընտրութիւնը յետագու չէ յաջող օտարութեան: Պ. Բոնաո ցարդ որոնած չէ ընտրութեան բուկանը եւ կ'այսպէս կ'իրեն: Բու անկէ խաղաղեցան:

Երկ Կամակուսի քաղաք ժամանեց Սիւրիոյ պատերազմ պր. Սոյուիպ, որ երկար տեւեց եղած էր Լիբանանի պատերազմի քան իրեն քէ՛ Պ. Բոնաո քաղաքացիական քեկնաձեռնութեան օտար անը կարծուի իր անունով: Պ. Սոյուիպը այսօր մեկնեցաւ վերադառնալու: Սեսակներու կառավարութեան նախագահ պ. Տեպալան կառավարութեան կողմէ իրեն օտարուողուած պարտաւոր պարտելով փոխարտուած է իր անձնական պատարագ: Ասկէ այ դիւրաւ կարելի է եղբարակցել քէ՛ օտար մօտ է նախագահի ընտրութիւնը:

ՄԱՍԻ ՄԸ ԶԱԼԷԻ ՄԷՋ ԿԸ ԽԵԼԷԻ ԻՐ ՆՈՐԱՍԻՒՆԸ ԵՒ ԳԵՏԸ ԿԸ ՆԵՏԷ

ՔԻՉ ՎԵՐՋ ԿԸ ՄՆԻ ՄԱՆՉԱՄԱԿԱՆ

Այնք Մուսաբա անուն կին մը իր ամուսնոյն հետ վեց մը ունեցած էր: Այս կինը ձգեց իր օտար, որ կը գտնուէր Մեքքոյի Պայիսի գիւղին մէջ, եւ զեց Չաիկ, ուր վարձեց սեղան մը: Հոն, Զաիլի մէջ, դաս բացաւ ամուսնոյն դէմ եւ անկէ պահանջեց պարտաւոր միջոցը: Այնք յի էր, բայց այնքան օտար յուզուած էր որ կուզէր վիժուած ունենայ: Կարգ մը դիւրեւ առաւ եւ փորձեւ կատարեց, բայց չի յաջողեցաւ: Սեղան օտար պահանջեց իր օտար սեղանէն: Այնք անպատեհ քեկնաձեռնութեան հետ սեղանէն անկէ մէջ առանձին էր, եւ ո

ՊԱՆԴՈՎ ԼԻԻԲՐՈ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՆՏԵՆՆԱՐԱՆԱԳՐՅԻ ՄԱՆՈՂՈՂ

Հայկական անտենարանային մանոլոգրի
ՎԻԻԲՐՈՆԻ Զանդիի մեջ, ծաղկաւեռս պարսկաով,

ԽԻՍՏ ՕՂԻՍՍՈՒՆ ՍԵՆԵՄԱՆԵՐ
ՈՐ ԿԸ ԲԱՂՎԱՆԱՑ 1, 2, 3, 4, ՄԱՅՃԱՎԱՆՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ, ձԱՇ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆՔԵՐԻ ՄՊԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՒՈՐ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԳԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Տէր և Տնօրէն Գ. ՊԱՐՏԻՉՊԱՆՆԱՆ

ՏԲԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՆԵԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐՔԱՅԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆՑ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻՋԻ ԶԻՒՆԴԱՆՈՑՆԵՐԵՆ

Կը դարձան զիսկան անհնայեղի մերձեցնով, բոնեւ, սաւ-
մոնի, ալիքներու յետոյ ամեն սեռակ հիւանդութիւններ: Հին և ճու-
ջնամիտութիւնը իր բոլոր բարոյութիւններով, ինչպէս նաև Ֆրանկիայ
և մտքային հիւանդութիւններ:

Արագ, արժանապատիւ և բարեխիղճ դարձանով:
Հիւանդ կ'ընդունի անկն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարձան-
ան մեջ. ժամը 8—12 և 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Սրբեփայրի օրերը, ժամը 2—5 վկանայ ԱՂՔԱՆԵՐՈՒ ՉՐԻ
Ժօրձ Հասեա փողոց՝ բիւ 8

ՇԱՊԿԱԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ ԼԻԻԲՐՈ, ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ

Պատիւ ունիմ ծանուցանելու յարգոյ հաստատութեան՝ որ Արցախ-Պե-
գրկանի օպիկազորմանուն փոխադրած են՝ պէշտէի օգնիքն ետև Նե-
շիՊ ԱՊՏԻԻԼ ՄԵԼԷՔ ՓՈՂՈՑ, (Վարդապետեանի վաճառատան դիմացը,
Շիրազի Ապուրեհիմի նախկին վաճառատանը):

Մեծ խնամով կը պատրաստեն, յափի վրայ և սեմախակ՝ օպիկ-
քի նման, ոպ պար շաւար, Լաւալիէ և այլն, ամենազեղծն նորաձե-
ւորութեամբ:

Սօ, ցած են մեծ մրեք մը նաւակաւոր և վերջին նորոյի ապրանքնե-
րու (պողկոն մեքախ և այլն), որով կարող են ամենեւն բնականօրէ յաճա-
խողին նաւակը գոնացնել:

Մրեք պատրաստ կը գտնուին զանազան յափերու վրայ օպիկի և բի-
նամայ, որոնք կը վաճառուին սեմախակի և փոքրաքանակ:

Մեր սպորտներն է նորապատրաստուած և ամեն վաճառուի:
Մեյ այցելութիւն բաւական պիտի ըլլայ նախընտրելու համար այս նոր-
մատրութեամբ:

Ապագայները կ'ընդունին արտասանական (Իրագ, Պաղտեայի, Կիպ-
րոս), և Սիրիոյ բոլոր օրացաններն:

ԳԱՐԻԻԷԼ Թ. ԹԵՐԶԵԱՆ

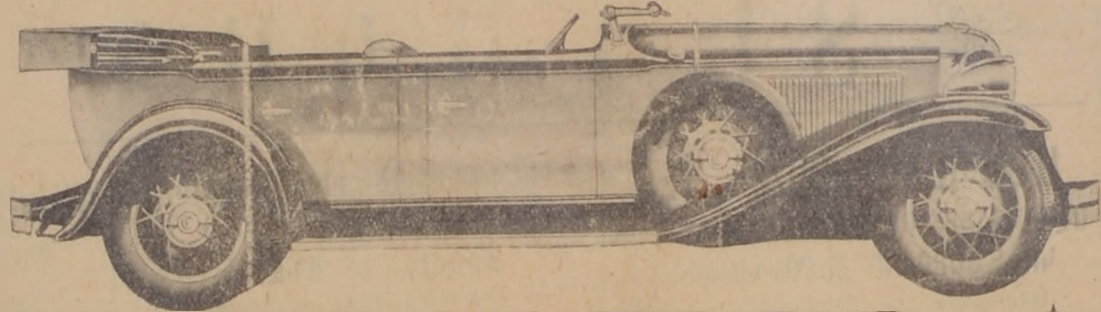
(ԵԼԵՔՏՐՈՎԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլսու-Բերա

Եիստ զիւրամաշիկի պայմաններով կը կատարեն ամեն կարգի էլեկ-
տրական յօդ գեներատորներ (Installation), ինչպէս նաև մօթեր և
սինամոններ:

Վաճառատուն կ'օտանան 6 տարի բոլոր էլեկտրագործիքներու նոր-
գործիքներ: Մասնաւոր օպատարիքի բնակարաններու էլեկտր-նորոգ-
մանը: Վաճառատուն Philips և Lux էլեկտր. յարկերու և ամեն սեռակ
էլեկտրական պիտոյքներու:

Վաճառան գիւրութիւններ.
Հասցէ — Վ. Ռազմեանի գրասեն կից Պոլս. B. P. 491

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

աւելարիւսեալ չափ ինքնաշարժները որոնք 6-8 սիլինդր ունին,
ԱՄԵՆԱՏՈՎՈՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻՎ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՑ ԵՒ

ԿԸ ՓՆՏՈՒԹԻՆ ԱՍԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՌԱՅՍԼԵՐ ինքնաշարժներու մասնաւոր յատուկիւններն են՝
ՏՈՎՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԻՎՈՒԹԻՒՆ, ՉԱՓԱՌՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ.
Վաճառան գիւրութիւններ կը արուին.

ԳՌԱՅՍԼԵՐ օթերու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուններուն մէջ,
Լիբանանի, Սիրիոյ և Իրագի բնակչանուր ներկայացուցչութիւն՝
NAADEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TEL. 32-29
Հիւս. Սիրիոյ ներկայացուցչներ՝ Գ. և Մ. ԱԶԻՐԵԱՆ, B. P. 202, Հալեպ

ՏՊԱԿՐԱՏ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ

ՎԻՐՍՈՅԻ - ՍՏԱՆՍՈՅԻ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՊԵՏՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ ՀՍՍԱՍՍՈՐԱՆԵՆ

Կրեդիտի ամեն օր բացի կիրակիէն կետրկառայ 8—12 կեսօր վերջ 2-6

Հասցէ՝ Capuciniէրու եկեղեցիին կից Արցաքու թեան պալատին ետև:

P.S. 220
غرش
Standard
Najjar

ՍՊԱՆՏԱՐԱՆ ԿՈՂԻՄԵՐՈՒ ՄԻՋ ԱՆՏԵՆՆԱՐԱՆ, ամենազեղծն են.
ամենազեղծն են և ամենազեղծն են.
ՎԵՐՈՒՆԵՏԵՂԻՒՆ ԱՃԱՐ ԵՂՔԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՏՊԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ

Վկայեալ Laurent Եսիկե Interne և այլ մասնաւոր ՍՍՆՆԵՐԵՐ ԲՈՒ
Ֆրանկան հիւանդանոցի ԱԶԻՐ, ՔՔԻ, ԿՈՎՈՐԻ, ԱԿԱԶԻ և ԳԼԵՈՒ
հիւանդութիւններու բաժնի:

Հիւանդ կ'ընդունի կետր վերջ ժամը 8—6
իր գիւնդին մէջ rue de Damas, No. 15
Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տուած մուտքի
բարձրով:

Աղքատ հիւանդներու միջոցով դարձանով, ամէն օր կ'ընդունուին տուած մու-
տքը 10—12, հիւանդանոցի գարմանատան մէջ:

ՏՊԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆՑ
Իր դարձանունը նախատես է, ՍՍՍՈՒՐ՝ Վոդոց, Տօք. Եօղապետի
(աստմաբոյժ) դարձանուն կից.

Ընդունելութեան ժամեր՝
Կէտր օր 8—12
Վերջ 2—6

Կարի և Չեւազիտութեան Դասընթացի Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՉԱԿՈՒՆԻ

ԲԱՐԻՁԵՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿՅՈՒՆԸ

Կարի և ձեւագիտութեան մասնագիտութիւն, Տիկին Մառի Երամեան կը
վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սեւայի դիմացը Նօ. 78 ամ կեղտոյ
արկը:

Երբ ամուսնացած միջոցին կը սորվեցնեն ամենազեղծն նորաձեւութեամբ,
կար և ձեւագիտութեան իր բոլոր բարոյութիւններով և արդիական մի-
ջոցներով, Droit-fils մեքոսով: Իր ասակներուն հետ կ'օժտէ Բարիկ ա-
խարհամտօր Académie Daydou վկայականով:

ՓՍՍՏԱԲԱՆ

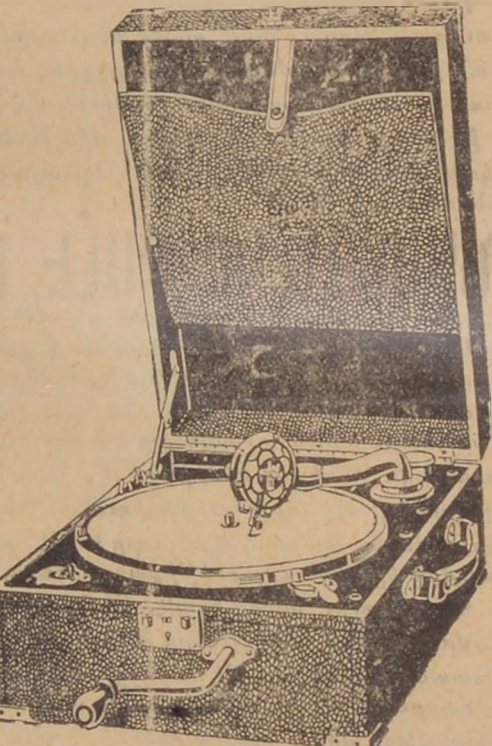
ԽՈՍՐՈՎ ԹԻԻԹԻՆՆՁԵԱՆ

(Տօք. Իրաւագիտութեան)

ԿԱՍԱՆՁԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴԱՏԵՐ

Ընկերակցութեանը հանրաձայնօր փաստարան ՄԵՐՈՒ ԱԶԻՁ ԷԼ ՀԱՇԵՄԻ
Գրասենակի բաց է կ'ընդունուին 9—12 կէտր վերջ 3—6
Rue Allenby, Immeuble NESSOUL ՀԵՌԱՇԵՄԻ 1-28

Տակուն շինարար/
Վայելույ տեղ/
Հիւանդ և բնա-
կան ձայն
Անու յախակիչ-
ներ՝
ՈՐՈՒՅՄՈՎ ԿԸ ՉԱՏՈՐՈՒՆԻՆ

ԱՓՈԼԼՈ ՓՈՆՈՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրա-
նուրդ բոլոր մարքանե-
րու հետ կը մրցին Արց-
աքի ֆոնոնները: Մասնաւոր
վերջին նոր մտէլները,
որոնք հասած են արդէն,
անգիրազանցելի են իրենց տակունութեամբ, վայելչութեամբ և
ժառանգի զիններով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd (of London)

ԵՓՈԼԼՈՒ ՓՈՆՈՆԵՐՈՒ ԹԵԿԵՆՈՐԸ !!!
Կատարեալ համոզուող զոյգանքիւ համար անգամ մը այցելեցէ՛ք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փողոցի և Բոսօլ ամեն մեծ, անկիւնի քաղաք և առաւելութիւններ
գիւրամաշիկի զին, վաճառման գիւրութիւն:

Ընդձ. ներկայացուցչի՝ Սիրիոյ, Պաղտեայի, Անդրկովկասի, Միջագետքի և Կիպ-
րոսի—
ԳՈՐԳԵՆ ՍԵՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

218

ունենային իրեն յատկապէս՝ ուսական բանակին:
Այս ասան Անդրանիկ կը հասնի Քիֆլիս:
Անդրանիկի Քիֆլիս հասնելէն յետոյ խնդրը կ'առ-
նէ բոլորովին այլ կերպարանը:
Անդրանիկ՝ Անդրանիկ Սաթրապի, Սամառն Օս-
րու Քիլիկիանի և Քիլիկիոյ Օսկար Չափրիէ հետ միասին ան-
սակցութիւն կ'ունենայ փոխարքայի և ոպայտիոյ զի-
ւաւորին հետ:
Մուսիկը կը խոստանան միայն զէնքը հայթայ-
թել և Անդրանիկին հրաման և արտօնութիւն ապ կազ-
մելու մէջ պաթալիսին միայն իրեն կանոնաւոր կուող
զօրմաս:

Հայերը պիտի հողային բոլոր ծախսերը, իսկ ուս-
կատարութիւնը պիտի հայթայթէր զէնք ուղղա-
միթերը և քիչ քանակութեամբ ալ ուղղաբանի վրայ
պէտք եղանակը:
Անդրանիկ հաւաքուած կամաւորները զէպի Գարս-
կաստան, ասլապատի շրջանը Սեպուհի հետ և քիչ օրէն
ինքն ալ կ'ուղեւորի զէպի Գարսկաստան:
Սեպուհի կ'ընտրէ որ Քուրկուի մէջ պրտի ստանայ
զէնք:
Անդրանիկի խուճըր այնպէս շատ զօտարութեամբ
կ'ատանայ զէնք խարխուլ տեսակի և ոչ բուսականային
Օսմանայի զէպու Սեպուհի կը հասնի Սալմաստ Ան-
դրանիկին ալ ետեւէն:
48 ժամուան մէջ խուճըր ժողովարարէ 1500 հո-
գի հետիոտն և ձիաւոր, պատրաստ կ'ըլլայ սեկնելու
կասի:
Առաջին անգամ ժողովարար Չերնազուպով կը ընէ
Անդրանիկի զինուորները և կը գտնէ բոլորովին ուղ-
մընդունակ:
Առաջին անգամ ըլլալով Արարատեան գունդը, կը
մեկնի ասլապատեան ինչի ուղղութեամբ զէպի վանս:

219

2. ՄԻՆՁԵՒ ՄՈՒԼԱ ՆԱՍԱՆ

Առաջին անգամ ըլլալով՝ կը սկսին կուրները:
Անան վերջերս է: Սարերը ձիւնը բռնած է: Տուրտ
է և աստիճանի պայմաններ, որովհետև պէտք եղած
հագուստները չունէին կամաւորները:
Առաջին անգամ կուր կը բռնուին քրտական ձիա-
ւորներու հետ և յետոյ թրքական կանոնաւոր զինուոր-
ներու: Անդրանիկի հետ կան նաև ուսական կանո-
նաւոր բռնակ:
Անդրանիկը ինքն ինքն մարդիկ գիտեն՝ որ ին-
չէն հովիտ մը կ'երկարի երկար և ժայռերով շրջապատ-
ուած: Հովիտին մէջէն կ'անցնի գետ մը:
Ան այն ճանապարհը ուր կ'է Անդրանիկի զօրմասը
նակատարութեամբ էր կտրել անցնելու:
Անդրանիկի զինուորները կը պաշարեն քրտական
գիւղերը:
Անդրանիկ լուր կը զրկէ քիւրտ զեպու պետներուն
յանկուհի այն խոստումով, որ իրենց պղտոյ լայնի
ըլլայ:
Երբ քիւրտ զեպուները, որ կը լսեն Անդրա-
նիկի անունը և անոր ապագայ խոստումը՝ կ'որոշեն
յանձնուիլ:
— Անդրանիկը Քիլիկիոյ է և մենք կը հաւատանք
անոր խոստումին, կ'ըլանք քիւրտ զեպուները:
Յեղապետները կուզան և կը յանձնուին Անդրանիկի:
— Մենք թուրք ենք այնչես, կը յայտարարեն ա-
նոնք:
— Դուք իմա եք, կը պատասխանէ Անդրանիկ,
չոք զխուս վրայ տեղ ունիք:
Յեղապետները կը հաւատան:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ (L'ETOILE du FOYER)

Աւելարկան և երկարորական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն
Անանուն ընկերութիւն. — գրամազուրի՝ 3,000,000 Ֆր. ք.
որ կընայ 3,000,000,000 Ֆր. ք. ի բարձրագույն վարչական խորհուրդի
պարզ որոշումով:

Կեդրոնակ. — 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սալոյ Օթիլի օգնէ, Պոլս, Պիլոս

ԵԼԵԻՄՏՈՒԿԱՆ ՃԻՂ Աւանդի պարսկապատրութիւն

ՕժԻՏ
գրախաւորեալ առկոս 6%: Ասկէ զատ մաս-
նակցութիւն ընկերութեան շահերուն:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000 է աւելի անդամ ունի:
Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, զրաւով 500
միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Այժմ բոլորակցութիւն ուղղով՝ B.P. 821, Beyrouth